

Til lovforslag nr. L 18. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 16. november 2000

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af produktansvarsloven

(Ophævelse af undtagelsen for uforarbejdede produkter hidrørende fra jordbrug, husdyrbrug, fiskeri og jagt)

[Af justitsministeren (Frank Jensen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 4. oktober 2000 og var til 1. behandling den 12. oktober 2000. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet tre spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret.

SF's medlem af udvalget har under udvalgsbehandlingen bedt justitsministeren tage stilling til den anbefaling, som Forbrugerrådet fremførte i

sit hørings svar til lovforslaget. Anbefalingen gik ud på at benytte lejligheden til også at lade produktansvaret omfatte udviklingsskader. En sådan ordning findes både i Norge og Finland. Derfor bad SF justitsministeren om at formulere et ændringsforslag med det indhold samt tilkendegive sin stillingtagen til et sådant ændringsforslag.

Ministerens svar, der er optrykt som bilag til betænkningen, viser imidlertid, at problemstillingen er mere kompleks end som så, og at målet også kan nås ad andre veje. Under alle omstændigheder kræver det mere lovforberedelse. Dette synspunkt respekterer SF under henvisning til, at ministeren er enig i målet.

Derfor afstår SF fra at stille ændringsforslaget, idet SF tolker ministerens svar på den måde, at ministeren er positivt indstillet over for grundtanken og vil arbejde for, at forbrugerne opnår en sådan beskyttelse.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Dorte Bennedsen (S) Lissa Mathiasen (S) fmd. Per Kaalund (S) Frederik Nørgaard (S)
Henrik Sass Larsen (S) Anne Baastrup (SF) nfm. Sonja Albrink (CD) Elisabeth Arnold (RV)
Helge Bo Jensen (EL) Birthe Rønn Hornbech (V) Inge Dahl-Sørensen (V) Karen Rønde (V)
Tom Behnke (FRI) Thomas Christfort (KF) Gitte Seeberg (KF) Peter Skaarup (DF)
Jann Sjursen (KRF)

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64 *	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43 *	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	16 **	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13	Frihed 2000 (FRI)	4
Dansk Folkeparti (DF)	10	Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8	Uden for Partierne (UP)	4

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 18

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsoversigt og høringssvar
2	Første frist for spørgsmål
3	Spm. 1 om ændringsforslag med udvidelse af produktansvaret til også at omfatte udviklingsskader, til justitsministeren Spm. 2 om myndighedernes godkendelsesprocedure, til justitsministeren Spm. 3 om udviklingsskader, til justitsministeren
4	Svar på spm. 1 om ændringsforslag med udvidelse af produktansvaret til også at omfatte udviklingsskader, fra justitsministeren Svar på spm. 2 om myndighedernes godkendelsesprocedure, fra justitsministeren Svar på spm. 3 om udviklingsskader, fra justitsministeren
5	Meddelelse om afgivelse af betænkning den 16. november 2000

Bilag 2

Et af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålet og svaret er optrykt efter ønske fra SF.

Spørgsmål nr. 1:

»Ministeren bedes yde lovteknisk bistand til et ændringsforslag, som udvider produktansvaret til også at omfatte såkaldte udviklingsskader, jf. Forbrugerrådets høringssvar på bilag 1. Hvorledes stiller ministeren sig til et sådant ændringsforslag?«

Svar:

Et ændringsforslag, som udvider produktansvaret til også at omfatte udviklingsskader, vil kunne udformes således:

Til § 1

1) I indledningen ændres »ændring« til: »ændringer«.

2) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. § 7, stk. 1, nr. 4, ophæves.«

Jeg er enig i, at der ud fra forbrugerbeskyttelsesmæssige hensyn mv. kan være grund til at overveje, om det i videre omfang end i dag bør være muligt at få erstatning for udviklingsskader. Jeg kan imidlertid ikke støtte et ændringsforslag som nævnt i spørgsmålet.

En eventuel ændring af loven, således at producenter og mellemmand bliver objektivt erstatningsansvarlige for skader, der skyldes defekter, som det ikke var muligt at opdage på grundlag af den videnskabelige og tekniske viden, da produktet blev bragt i omsætning, rejser væsentlige spørgsmål om bl.a. mulighederne for at afdække et sådant ansvar forsikringsmæssigt og om kon-

sekvenserne for erhvervslivets produktudvikling.

En sådan lovændring må således bl.a. forudsætte en grundig forudgående høring af berørte organisationer mv., og bør allerede af den grund ikke gennemføres som et ændringsforslag til den foreslåede lovændring – der som nævnt i bemærkningerne skal træde i kraft senest den 4. december 2000 for at overholde gennemførelsesfristen ifølge det pågældende direktiv.

Det kan også nævnes, at en ophævelse af undtagelsen for udviklingsskader i produktansvarsloven ikke er den eneste mulige måde at forbedre de skadelidtes stilling på. I praksis forekommer udviklingsskader formentlig især på lægemiddelområdet, og her er der for få år siden gennemført en særlig ordning ved lov om erstatning for lægemiddelskader. I medfør af denne lov er de skadelidte bedre stillet ved udviklingsskader end de ville være efter produktansvarsloven, navnlig fordi beviskravene med hensyn til årsagsforbindelse mv. er lempet.

Endelig er det væsentligt at bemærke, at spørgsmålet om produktansvar for udviklingsskader nu er taget op på europæisk plan, nemlig i Europa-Kommissionens grønbog om en generel revision af produktansvarsdirektivet, som er omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2. I grønbogen omtaler Kommissionen forskellige alternativer til, hvordan en erstatningsordning for udviklingsskader eventuelt kan indrettes.

Regeringen har i sit høringssvar til Kommissionen vedrørende grønbogen anført, at ansvaret for udviklingsskader er et af de områder, hvor der kan være behov for at øge forbrugerbeskyttelsen på et fælles europæisk plan.